

Disputatio inauguralis medica de auditu difficili ... / [Martin Naboth].

Contributors

Naboth, Martin, 1675-1721.
Hoffmann, Friedrich, 1660-1742.
Universität Halle-Wittenberg.

Publication/Creation

Halae Magdeb : Literis Chr. Henckelii, [1703]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ad2gpa96>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA

De

AUDITU DIFFI- CILI,

QVAM

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,

SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. FRIDERICO WILHELMO,

REGNI BORUSSICI ET ELECTORATUS

BRANDENBURGICI HEREDE,

&c. &c.

IN ACADEMIA FRIDERICIANA

EX DECRETO GRATIOSISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ

PRÆSIDE

DN. FRIDERICO HOFFMANNO,

D. MEDICINÆ ET PHILOS. NAT. PROF. PUBL. ORD.

POTENTISS. REGIS BORUSSICI CONSILIARIO

ET ARCHIATRO, h. t. DECANO,

PATRONO AC PROMOTORE SUO VENERANDO,

PRO LICENTIA

SUMMOS IN MEDICINA HONORES ET PRIVILEGIA

DOCTORALIA RITE MORE MAJORUM LEGITIME ASSUMENDI,

Publico eruditorum examini submittit

M. MARTINUS NABOTH,

Calov. Lufat.

Ad d. XXIV. Decembr. M D CC III. horis ante & pomeridianis

HALÆ MAGDEB Literis CHR HENCKELII Acad. Typogr.

DISTRICT OF COLUMBIA

AUDIT

CITY

OF

THE DISTRICT OF COLUMBIA

FOR THE YEAR 1881

WILLIAM

AND

JOHN

AND

IN

THE DISTRICT OF COLUMBIA

AND

THE DISTRICT OF COLUMBIA

AND

THE DISTRICT OF COLUMBIA

ET

THE DISTRICT OF COLUMBIA

PRO

THE DISTRICT OF COLUMBIA

THE DISTRICT OF COLUMBIA

THE DISTRICT OF COLUMBIA

THE DISTRICT OF COLUMBIA

THE DISTRICT OF COLUMBIA

THE DISTRICT OF COLUMBIA

THE DISTRICT OF COLUMBIA

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA
De
AUDITU DIFFICILI

PRÆFATIO.

Organo ritè se habente nihil gratius, nihil utilius. Quid censendum sit de auditus instrumento bene constituto, nuper in Dissertatione nostra Physica de organo Auditus publice habita pro viribus monstravimus, ubi non tantum ea, quæ ad ipsius organi auditus constitutionem, sed & usum naturalem spectant, breviter delineavimus. Nunc quæ ad auris cum præternaturalem statum sive læsionem, tum ipsius quoque curationem pertinent, investigare animum induximus. Cum vero pagellarum angustia aurium vitia cuncta ad examen vocare accuratius haud permittat, sufficiet hac vice,

si unicum tantummodo affectum, quem Auditus Difficultatem vocant, persequamur; qua in re si quid offendere videamur, imprimis cum ne Jupiter quidem omnibus placere æque valeat, id existimatores æquos atque benevolos benigne esse interpretaturos, certò confidimus. Cæterum supremum Numen, omnis salutis fontem, animitus precamur, ut laboribus nostris benedicere ex alto velit.

§. I.

Uditus læsiones utut variæ in Praxi observentur Medica, præeunte tamen insigni quondam Batavorum Medico *Francisco de leboe Sylvio in Praxeos Medice Libr. II. cap. VIII. p. 404.* cunctas ad tres reducere ciatles non incongruum putamus, quatenus videlicet nobilissimus hicce sensus nunc plane aboletur, ita ut vel nullum penitus sonum externum percipiant ægri, vel si hujus aliquid auribus hauriant, ejus tamen differentias discernere nequeant, quæ græce *κώφωσις* latine surditas dicitur: nunc imminuitur, quando non nisi sonum altum & vehementem admodum sentiunt iidem, ita ut, qui cum iis loqvuntur, in aures ipsis loqui & vocem attollere necesse habeant, quam læsionis speciem græci *ὕπνωσις*, Latini Difficultatem seu gravitatem auditus vocant: nunc vero depravatur hoc est, quando sonus externus per aliquem motum internum

in auribus præternaturali modo excitatum motuique sonorifico externo obstrepentem confunditur, ac falso percipitur; imo aures citra omnem aeris externi commotionem in se ipsas sonant, atque modo sibilo quodam, modo tinnitu, modo fluctuatione, motu, pulsu intrinseco &c. molestantur.

§. II.

Nos omiſſa ſpecie priori, nec non ultima, de intermedia tantum, quæ Difficultas Auditus audit, hoc loco agere decrevimus; quam deſcribit *Sennertus Prax. libr. 1. Part. 3. Sect. 2. cap. 7. p. 238.* quod ſcil. ſit ejusmodi affectus, qui efficit, ut ægrotantes ſolum ſonos magnos audiant, leves vero non percipiant. Vel quod idem eſt, ubi ſonus percipitur debilior verbaque loquentium ægre & vix niſi admoto propius ore altaque voce & nonnunquam clamore prolata intelliguntur, unde Germanis *ſchwehr Gehör* talique affectu correpti à *Galeno* ſurdastri appellantur.

§. III.

Cauſæ difficultatis auditus & ſurditatis ſæpe eadem notantur. Uterque vero affectus non raro gradu ſaltim differre deprehenditur. Sunt vero cauſæ iſtæ quærendæ modo in organi prava conſtitutione modo in fluido nerveo, videamus igitur primo organum, quod in aurem externam atque internam dividitur, maleque ſe habens, diverſa omnino ratione aliquid ad imminuendum auditum conferre valet.

§. IV.

Siquidem in aure externa vitium connatum non raro animadvertimus, quando magnitudine naturali de-

stituitur, vel plicarum, & cavitatum ad reflectendos radios phonicos multum facientium defectus occurrit, vel pauciores numerantur h. e. plicarum vel una, vel duæ tantum reperiuntur, aut loco quinque cavitatum pauciores adfunt : interdum vero injuriâ externâ, quale quid hyberno tempore à graviore frigore contingere vel violentiâ similiter externâ partem quandam auriculæ, vel quoque integram ablatam accusare cogimur; alio vero tempore inflammationem à plaga, lapsu aliave occasione accidentem spatium ejus naturale angustare atque auditum difficilem reddere conspiciunt. Usus ideoque auriculæ alias quemadmodum est radios sonoriferos excipere colligere & velut concentrare, ut sensibilior fiat versus organum auditus immediatum commotio; ita absente hac auricula, vel male conformata aut constricta ipsa, imminui auditum, quis non cognoscit? ut hinc surdastros naturali quoque instinctu volam manus applicando hocce damnum aliquomodo emendare videamus.

§. V.

Meatum quod concernit auditorium, interdum cerumen justo crassius & spissius, præprimis in subjectis, quorum massa sanguinea alias viscida deprehenditur, tenax atque glutinosum redditum ipsum obturat; quod nisi tempestive eximatur, propter moram & stagnationem non tantum gypsi formam induit, sed aliquando etiam lapideam soliditatem acquirit, cum ad coagulationem & petrificationem non secus ac bilis, cum qua insignem convenientiam, tam ratione coloris, quam saporis & aliarum qualitatum habere videtur, satis apta cernitur, uti refert *Thom. Bartholin. Act. Hafn. Vol. 1. Obs. 46.*
 se

se uxoris suæ à dolore circa aurem diu tortæ lapillos seu arenulas cum cerumine exemisse, & sic dolorem minuisse: Eandem concrecentiam & indurationem lapideam observavit etiam *Jul. Casserius de Organ. Audit. Libr. 1. cap. 20. p. 91. 92.* Sic eundem quoque meatum angustiores alio tempore reddunt glandulæ salivales parotides dictæ, tumore præternaturali elevatæ & meatum comprimendo transitum aeris impediunt. Quandoque membrana duplex conspicitur: frequentior à condensatis excrementis, adhærente veluti crustula obducitur, non sine auditus ipsius læsione observante *Job. Veslingio Syntagm. Anat. cap. 16. p. 244.* Idem observamus effici à glandulis circa ipsam meatum auditorium locatis, quarum magnitudo sæpe numero ita increfcit, ut totum meatum occludant. Non raro propter exulcerationes in membrana meatum cingente excrescentiæ fungosæ oriuntur, quæ tandem in calum degenerant atque meatum claudunt. Huc etiam referimus ea, quæ ab extra illabuntur aut studio intruduntur vel meatum subeunt, v. gr. lapillos, arenas, pisæ, nucleos, aquam frigidam, opium, fumum auripigmenti, argenti vivi arsenici, animalcula diversi generis; cuncta etenim hæc auditus sensum hebetare non adeo arduum est concipere.

§. VI.

Tonum naturalem lædunt etiam membranæ tympani tensio, laxitas, induratio, crassities, perforatio, erosio. Tensionem nonnunquam à stagnatione humorum, quando scil. diutius aeri frigidiori exponitur corpus, aut à metastasi humorum in febribus, cephalagiis diuturnioribus, lue venerea inveterata produci, praxis docet quotidiana; interdum vero per consensum à parti-
bus

per corporis remotioribus eandem tensionem membranae hujus ortam, v. g. à malo hypochondriaco, passione hysterica, aliisque ejusmodi affectibus novimus: hac enim ratione membrana tensa radiis soniferis vel nullo aut exiguo modo moveri potest. E contra, ubi robur naturale amittit membrana laxaque & flaccida redditur; quam laxitatem inferunt glandulae aurium cerumen separantes, si loco ceruminis humorem limpidiorem eumque satis copiose secernunt, non minus miseri damnum experiuntur. Qualem copiam humoris serosi post capitis graviolem ictum ex aure emissam observavit *Cornel. Stalpart van der Wiel obs. rar. Cent. 1. obs. 15.* Casum similem refert *Joel Langelottus, Misc. Med. Phys. curios. germ. Decur. 1. Ann. 6. obs. 12.* de Principe quodam, qui Romae e cochlidio quatuordecim pedes longo prolapsus, ex cujus aure sinistra octo librae aquae fluentis promanarint. Quorsum etiam spectat observatio *Plateri Libr. 3. obs. p. 935.* de puella annorum tredecim jam diu urinæ plurimum emittente, quaque subito cessante, tenuis quidam humor ex aure dextra perque dies aliquot mensurae duae integræ hujus liquoris emanarunt.

§. VII.

Quoad indurationem & crassitiem tympani, accidit illa vel à spiritibus volatilibus copiosius instillatis, vel ætate diuturniore in senibus, vel fomentis calidioribus incaute applicatis, membranam corrugantibus atque indurantibus, ita ut ad sonos percipiendos inepta reddatur, commemorante *Thom. Bartholino Histor. Anat. Rar. Centur. 6. obs. 77. p. 337.* Crassitiem autem præter

ter naturalem indicat imprimis in hydropicis, utpote in quibus omnes glandulae totius corporis & per consequens etiam illae, quae in duplicatura membranae tympani comprehenduntur, magnitudinem praeter naturalem acquirunt. Eadem membrana crassior quoque redditur in subjectis diuturniore lue gallica affectis, in quibus observamus squammas insignes quotidie decidentes auditumque turbantes.

§. VIII.

Perforatio denique atque erosio membranae tympani suum quoque tribuit symbolum, uti §. 6. innuimus, illa maxime à violentia externa proficiscitur, v. g. à soni vehementia tormentorum campanarumve, quorsum etiam referendi erunt illi, qui ad casum Nili degunt surdastri ex fragore & praecipiti lapsu fluentis aquae à *Job. Riolan. Encyrid. Anat. Pathol. Libr. 4. p. 220.* pronuntiantur. Idem contingit à vehementia auriscalpii profundius intrusi, atque natatione, vel quando studio pertunditur in illo casu, ubi os & nares praeternaturaliter clauduntur, ut respiratio per aures fieri queat, monente *Tulpio obs. libr. 1. obs. 36.* Hiant enim ad fauces duo angusti ductus ascendentes utrinque ad latera versus aures, quorum concluso aeri uti advehunt pabulum, sic concedunt interdum exitum per aures spiritui, quo praecaveatur suffocatio. Quale quid bis a nobis observatum in illa respiratione, quae non nisi recta cervice ducitur, quamque *αερόπνοια* vocant Græci, à cuius periculosissimi morbi suffocatione equidem vidi duos ægros liberatos, effuso spiritu per vias jam commemoratas. In quibusdam insigne foramen deprehendi innuit *Schelhammerus Tract.*

de Audit. p. 255. Imo, inquit, quod majus est longe, ego non semel, sed sæpissime non ingredi modo eundem aërem, sed etiam per meatum auditorium confestim egredi, flatus instar manifestissimè percepi. Quod si quis putet, me hoc fingere, adeat *Veslingium, Lindanum*, atque alios, qui viderunt haud raro illos, qui tabaci usu delectantur, ingentes fumantis illius nebulas, prius in os detractas, ex auribus rursus emisisse. Quod si horum testimonia alicui non sufficiant, adjungat etiam *Conradi Victoris Schneideri ex Libr. de Osse cribriform. p. 455.* observationem, ubi hæc leguntur verba: quæ in intima aurium detrusa sunt ex ore clauso, interdum sternutando eliduntur, non quod cerebrum aut dura meninx, aut auris tunica tympanum cognominata, tantopere commoveatur, sed quod aer per aquæ ductum ad antrum auris, tum quasi impetu facto, prorumpat & ea, quæ inibi inhærent, suo loco dimovere possit. Cujus rei exemplum ego met observavi in patrio oppido Athenæo salano, in figulo, qui cum ceram, nescio qua de causa, aures obturandi gratia in illos altius immisisset, ita ut nulla ratione inde rursus eam posset extrahere, tandem cohibito spiritu, magna vi globulos illos hoc pacto rejecit. Ipse novi quendam juvenem viginti duorum annorum, qui sibi mediante instrumento quodam acuminato membranam tympani ita læsit, ut clauso ore, naribus, spiritum cum sibilo per aurem, quocunque tempore voluit, emittere, atque candelam accensam subito extinguere potuerit. Ex hac autem læsione factum est, ut difficilius sonum perciperet.

§. IX.

At erosio membranæ tympani tam ab intra, quam
ab

ab extra fieri solet: causæ internæ ut plurimum deprehenduntur vermes, variæ magnitudinis & figuræ; Ita etiam *Petr. Forestus obs. 7. Libr. 12. in Schol.* eam annotavit, post graviter exulceratas aures internas à variolis malignis aurium interiora occupantibus. Nonnunquam ab ulceribus glandularum auris externæ erosio contingit: quemadmodum pariter non infrequens est talis à glandula parotide suppurata meatum auditorium penetrans tympanumque lædens, ut in infantibus fere quotidie observare licet. Spectat huc suo sensu materiæ purulentæ à nativitate excretio de qua *Cornel. Stalpart van der Wiel obs. Rar. 15. p. 74. ex Brossavolo* refert. Est mihi, inquit, filia Laura nomine, è cuius aure sinistra sanies illico post nativitatem fluere cœpit, qui effluxus per multos menses continuus non sine auris foetore, immani duravit, bene alioquin sese habente illa: sinistra autem post aliquot menses aure jam veluti ficcata, dextra saniem emittere cœpit ad septimum decimum usque mensem, post quod tempus, cessante fluxu, ipsa optimæ fuit valetudinis.

§. X.

Nec officula sub tympano conspicienda ex causarum numero sunt excludenda, facile enim contingere potest, ut unum alterumve ab injuria externa situm vitiosum acquirat, vel frangatur, vel à primo ortu male conformatum sit, vel deficiat, unde functionem eorum postmodum turbari ratio dicitur.

§. XI.

Difficultatis auditus causâ præter recensitas quodammodo etiam dici potest sinus mastoidei membrana

glandulosa præter naturaliter constituta, aut lympham copiosiore aut crassiore ad membranam tympani, musculos mallei atque stapedis, tympana duo minora, quæ foramen ovale atque rotundum claudunt, depouens, unde partes hæ, imo chorda ipsa quoque humectatur nimium atque tonus earundem partium naturalis destruitur.

§. XII.

In aure interna nervus adhuc auditorius seu causa quoque difficilis auditus considerandus restat, cujus texturam à variis rebus humoribus v.g. crassioribus impactis, vel ab intempestiva unguenti mercurialis pro fordibus capitis externis detergendis illinitione referente *Timæo Libr. 1. Epist. 29.* lædi posse constat: quo etiam spectat, si nervus, iste non recte formatus aut implantatus fuerit, unde fit, ut nonnulli surdati nascantur. Nec incongruum erit, si huc etiam cum *Francisco Sylvio Prax. Libr. 2. cap. 8.* referamus exsiccationem ipsius nervi auditorii, qualem & nobis ante aliquot annos in cane videre licuit, qui altero cæcus erat oculo, auribusque pariter sonum non rite percipiebat, quo sectioni exposito, aperto cranio atque remoto cerebro, nervus opticus atque auditorius dextri lateris flavescens multoque tenuior apparebat. Idem nervus auditorius alio tempore inordinate premitur à particulis heterogeneis in febribus tam continuis quam intermittentibus, præprimis vehementioribus atque diuturnioribus, vel aliis morbis gravioribus à massa sanguinea, præsertim circa statum atque decrementum morbi, quo tempore cruditatum separatio à sanguine maxime con-

contingit, ad aurem internam neruumque auditorium & membranas nerveas depositis, auditumque difficiliorem reddentibus.

§. XIII.

Tandem spirituum animalium vitio difficultas auditus producitur, vel quatenus deficiunt in senibus, de gravi auditu valde conquerentibus, aut in aliis subjectis per evacuationem excessivam, & sanguinis, hæmorrhoidum, mensium, lochiorum, humorisque spermatici nimias profusionis, lactationem, alui fluxus, labores graviores, vigiliæ & studia immoderata & sic porro deperduntur & consumuntur: Vel pauciores generantur nunc ob materiæ adæquatæ scil. sanguinis satis actiui defectum dependentem ab alimentorum, spirituosorum rariore assumptione, vel laudabilium quamvis infelici digestionem. Ejusdem enim materiæ textura spissior five tenacior partium implicatio spirituum productioni obest, quod illas particulas subtiliores secedere non adeo facile concedat, quale quid in hypochondriacis aliisque viscidior sanguine scatentibus solenne est, torpore hinc omnium sensuum motusque segnitie laborantibus; nunc vero ob cerebri tanquam organi secretorii adæquati vitia, quæcunque demum illa sint. Denique à motu spirituum præter naturali difficultas auditus oritur, si vel non sufficienter moveantur, vel impetuosius, vel irregulariter & inordinatè agitantur, quale quid in apoplexia & soporosis affectibus post usum narcoticorum vel alio tempore in ira & furore observare solemus.

§. XIV.

Signa difficultatis auditus vel sensibus cognoscere, vel ex causis desumere, licet. Nam vitia conformationis plicarum & cavitatum penuria in aure externa oculis patent, quemadmodum defectus auriculæ vel partis ejusdem absumptæ, in sensus quoque incurrit: inflammatio vero ex tumore, rubore & dolore pulsili facile determinatur, reliquasque læsiones à violentia externa v. gr. plaga, lapsu &c. relatio vel ipsorum ægrotantium vel adstantium & inspectio facile indicat.

§. XV.

Cerumen crassum spissum, copiosum, gypseum, petrefactum, vel quoque justo tenuius, aut purulentum aut aquosum visu percipimus. Insimul quæ circa meatum auditorium reperiuntur, v. g. si glandulæ salivales parotides tumidæ sive purulentæ fuerint: glandulas in meatu auditorio tumore præternaturali præditas, vel exerescentias fungosas, imo callum, verucas, scirrhum &c. instrumentis aliquomodo explorare licet.

§. XVI.

De vermium insignes sæpe turbas in aure concitantium præsentia ex relatione ægrotantium constare potest. Membranæ autem & auris internæ vitia, quia oculis Medicorum non subjacent, non æque vel saltim non adeo accurate dignoscere licet, sed ex circumstantiis ab ægrotantibus allatis probabiliter discernenda veniunt, & quidem tensio membranæ tympani, si à stagnatione humorum oritur, ex gravedine, tussi, aliis-

aliisque catarrhorum signis; squammæ ex squammistotius corporis five aliis signis ipsius luis venereæ; metastasis ex morborum præprimis febrium gravitate, aut si narcotica vehementiora applicata fuerint; aut aeri frigidiori corpus quis exposuerit, patet. Contingere tamen etiam solet tensio per consensum, si prius jam satis diu malum hypochondriacum, passio hysterica reliquique affectus abdominis flatulenti præcesserint. Laxata num sit membrana tympani, continuus affluxus five præsentia humoris limpidi loco ceruminis, vel defluxiones catarrhales demonstrant. Indurationem à continuata instillatione liquorum volatiliū frequentius adhibitorū, vel fomentis calidissime applicatis judicamus. Craffities membranæ tympani præternaturalis pariter à defluxionibus glandulas in maiorem molem extollentibus atque hydrope universali & lue venerea præcedente dijudicatur. Perforationem five lacerationem ex transitu flatuum dignoscimus. Signa tandem ulcerum internorum puris excretio suppeditat.

§. XVII.

Spirituum animalium defectum ætas senilis reliquarum partium debilitas atque infirmitas & antecedentes humorum laudabilium excretiones nimiae, ægrorumque confessio patefaciunt. Influxum vero vel denegatum & insufficientem motum, vel impetuosiores agitationem ex collatione antecedentium & conditione atque statu præsentis ægrotantis prudens & circumspectus Medicus facile determinabit.

§. XVIII.

Quod prognosin concernit, hæc pro causarum diver-

veritate variat: quod si enim à nativitate vel auris externa integra, vel pars ejus, vel plicæ, vel cavitates quædam desiderantur, vel injuria externa deficit auricula, restitutionis nulla erit spes. Inflammatio à plaga, lapsu, aliave occasione excitata, quia cerebrum & meninges facile in consensum trahit, frequentius deliria & convulsionem parit. Pro immedicabili malo non habendum est cerumen justo crassius & spissius, aut si gypseam vel lapideam assumserit naturam. Quemadmodum tumores parotidum atque glandularum circa meatum auditorium sitarum, nisi adsit cancræ exulceratio enormis, curationem quoque admittunt. Ast pertinacius malum videntur exulceratio atque fungosæ excrementi membranæ meatum auditorium cingentis, præsertim si tandem in callum degenerent; huc quoque pertinent verrucæ, scirrhi ejusdem membranæ, nam etiam si pars quædam extrahatur, tamen intra parvum temporis spatium denuo recrudescit. Meatum, auditorium illapsa, pro varia dispositione eorundem corporum vel facilem, vel difficilem admittunt curationem. Membrana tympani præter naturam tensa à stagnatione humorum, aere frigidiori, lue venerea, metastasi humorum, narcoticis incautè applicatis, febribus acutis, cephalalgîis diuturnioribus malo hydochondriaco, passione hysterica, aliisque affectibus abdominis inveteratis orta, ratione diuturnitatis & vehementiæ morborum recensitorum citius vel tardius restituitur. Laxitas membranæ tympani, quæ à liquoribus ab extra instillatis & non diu continuatis originem trahit, facilius, quæ vero à glandularum textura depravata dependet, difficilius curam admittit. Induratio membranæ, si solidior redditur, ex
lon-

longiori temporis spatio, five sit ab incauta instillatione spirituum volatilium, five à fomentis calidioribus membranarum corrugantibus, incurabilis fere redditur. Crassities ejus præternaturalis ex hydrope, defluxionibus catarrhalibus, lue gallica diuturniore difficulter extirpatur, advertente quoque *Jul. Casser. Placentin. de Audit. organ. us. libr. 3. p. 117.* Nam si forte tympanum à prima conformatione crassius producat, surditatem insanabilem infert: si vero post ortum, humoris influxu perfundatur, gravem, ac difficilem auditum parit. Perforatio membranæ five ab extra five ab intra, five ab alia causa fuerit facta, præprimis si paulo major sit, item atque erosio membranæ five à vermibus, five ab ulceribus in variolis malignis, five à glandulis auris externæ atque parotidum contigerit nullam admittit medelam.

§. XIX.

Nec curæ ulli se submittunt oticula auditus, si unum vel alterum deficiat, aut situm vitiosum acquirat, vel fractum vel à primo ortu male formatum fuerit. Difficilior etiam restitutio redditur, si lymphæ copiosioris & crassioris diuturnior affluxus ex sinu mastoideo inhiberi non potest. Idem censendum est de quantitate excessiva aeris conclusi tam in vestibulo quam canalibus semicircularibus & cochlea atque motu tympani præternaturali deque nervi auditorii ab humoribus crassioribus compressione & læsione ex unguenti mercurialis illinitione intempestiva, vel ab ortu præternaturali formatione, aut organo auditorio facta implantatione; huc quoque referri potest ejusdem nervi auditorii exsiccatio. Difficultas auditus à febribus tam continuis, quam

intermittentibus aliisque gravioribus morbis proficiens, absoluta cura febris, vel morbi alius, cessat: quod etiam sperandum si à spirituum animalium defectu vel motu inordinato dependeat, his enim restitutis, vel ad motum naturalem reductis, malum quoque tollitur.

§. XX.

Deveniendum nunc erit ad Therapeiam, quæ in difficultate auditus pro causarum diversitate quoque diverse adornanda. Et quidem defectui auris externæ, aut non rite formatæ ratione plicarum & cavitatum instrumento acustico, quod *Antbon. Nuck in Experim. chirurg.* delineavit, succurrimus. Si vero pars quædam auriculæ abscissa offenditur, mox assuenda atque emplastris convenientibus applicatis curanda: qua vero ratione cura instituenda sit, docet *Hier. Fabric. ab Aquapendente Libr. 2. de vuln. part. p. 183.* insimul quoque cautela audit in futura perficienda, subjacenti cartilaginem evitandam esse, ne puncta inflammetur & putrescat. Inflammatio auris externæ ab injuria externa nec non ab humoribus internis concitata, venæsectionem in latere opposito brachii vel pedis derivationis atque depletionis gratia postulat: *Riverius Prax. libr. 2. cap. 3. p. 266.* suadet sectionem venæ cephalicæ è directo auris affectæ. Si, inquit, à supresione mensium aut hæmorrhoidum affectus originem duxisse videatur, venæ inferiores aperiendæ sunt. Imo & absentibus hujusmodi causis, venarum inferiorum apertio optimam revulsionem præstabit ad opposita distantissima, cui etiam conferent hirudines ano affixæ: ad eundem depletionis usum cucurbitulæ sca-

scarificatæ pone aures applicatæ à *Zacut. Lusitan. Libr. 1. Prax. admir. obs. 64.* commendantur. Adhibenda quoque diaphoretica, aperta prius alvo, stagnationem sanguinis resolventia ex fixioribus v. gr. antimon. diaphor. simpl. & martial. lap. cancr. ebor. sine igne, dent. equi marin. mandib. luc. pisc. unicorn. ver. &c. aliquando si dolor urget, tantillum anodynæ admiscendum. Fomentationes parti dolenti applicandæ v. gr. ex herb. & flor. malv. althææ, flor. chamomill. sambuc. papav. errat. quæ aqua simplici vel lacte coquenda; solanum quoque interdum addere convenit, præsertim si dolor maximè urgeat, sed ut caute cum anodynis procedamus, ne auditum obtusiores reddamus, monet *Riverius Prax. libr. 3. cap. 3. & Franc. Joel Prax libr. 2. sect. 2. p. 221.* Cum vero inflammatio in pus degenerat, illud maturatur per Cataplasmata commoda, quæ *Paul Barbette in chirurgia* allegat, & ruptus apiculus mundificatur per mel rosæ cum succo centaur. minor. vel decoctum agarici, vel unguentum ægyptiacum, vel tincturam myrrhæ. Exsiccando & consolidando ulceri idem *Barbette* alumen ustum cum vino solutum suadet.

§. XXI.

Cerumen crassius & spissius meatum auditorium obturans foribus emollientibus atque injectionibus ex plantis lenientibus emollitur atque deinceps cochleari ad eum usum parato educitur sordibusque his in auribus moram neccentibus caute remotis, nonnunquam in momento restituitur auditus, notante *Sylvio Prax. Med. l. 2. cap. 8. p. 405.* ne autem mox novum generetur cerumen crassius, materiam pec-

canter ex toto cataractis, causis convenientibus, tollamus necesse est. Commendantur quoque hoc in casu simul decocta lignorum & radicum, quæ affluxum ad aures impediunt, atque per alias vias extra corpus eliminant, scil. per diaphoresin atque diuresin, v. gr. ex rasur. lign. guajac. saffra. santal. juniperin. cort. fraxin. radic. chin. sarsaparillæ. bardan. bacc. laur. herb. serpill. majoran. salviæ, heder. terrestr. &c. Nec inconueniens est usus fonticulorum, mediantibus quibus humores pravi biliosique successive educuntur. Neque negligenda evacuantia particularia, sc. apophlegmatisimi, qui dum per os educunt, affluxam ad aures egregie arcent, v. gratia ex radice pyrethri Zingib. imperator, &c. Glandularum parotidum intumescientiam præternaturalem, atque scirrhosam remediis pharmaceuticis sæpe non potest tollere necesse est, quatinus etiam caustica adhibeantur, quantum enim uno die aufertur, tantum imo sæpe plus altero die succrescit: tamen huic malo chirurgia subuenit, nimirum tollendo integram glandulam scirrhosam. Qua vero ratione, quibus instrumentis atque circumstantiis operatio hæc commode institui possit, ostendit *Petr. Adrian. F. Verduin in Auctuario secundo Armamentarii chirurgici Johannis Sculteti.*

§. XXII.

Membrana meatus auditorii ostio prætensa chirurgiæ committenda est & præunte *Cornel. Celfo* eamque jam caustico potentiali, jam actuali, jam incisione perficimus, ex quibus tamen modus postremus prio-

prioribus anteposendus, in parte videlicet nervorum principio adeo propinqua: fieri autem incisio potest cultello subtiliore & incipiti, ita ut profundius non imprimatur, postmodum immittitur, vel cannula plumbea, aut ex pluma auferina & linteo vel emplastro obvoluta, aut unguento epulotico illita, donec occalluerint meatus latera, imo etiam leve catharticum, v. gr. chalcitis lævigata mediante turunda vel cannula applicanda, quod membranæ reliquias laterales sensim consumat, ubi cannulæ imbuenda media non inferior pars, ne interiora lædat, ipsique imponendum plumaceolum oleo rosaceo vel simili imprægnatum, cum emplastro diapalma, de betonica, aurisque obtegenda. Carnosæ excrescentiæ aurium, si satis promineant, portio major vinculo constringenda atque amputanda, & quidem instrumentis ab *Hildano Cent. 3. obs. 1.* adumbratis, quibus etiam fungosæ aurium exerescentiæ auferendæ succurrimus: hæc autem si minor sit atque in auris meatu profundius lateat, primo escharoticis, deinde exsiccantibus medicamentis uti decet & quidem ad eundem modum, quem *Hildanus* loco allegato præscribit.

§. XXIII.

Quæ ab extra in aures incidunt, qualia sunt, quæ superius recensuimus quorumque exempla *Marcell. Donatus Histor. mirab. libr. 2. Centur. 12. & Hildan. Cent. 1. obs. 4. & seqv.* tradunt, ea extrahere decet quam citissime, præprimis si talia fuerint, quæ sub mora, vel ab humiditate aurium intumescunt, hincque difficilius extrahuntur, ut sunt pisa, nuclei, vel

à quibus erosio partium internarum metuenda, v.gr. vermiculi, quod quidem aliter fit, si in meatu cartilagineo, ac si in osseo sive profundius hæreant. Si enim in cartilagineo, hic lumini probe exponitur oleoque amygdalarum dulcium lubricitatur, & mediante speculo auris quod *Hildanus Cent. 1. obs. 4.* delineavit, dilatatur, quo commodius introspicere & explorare liceat, qua parte inter corpus heterogeneousum & meatum cochleare aut id genus instrumentum immitti queat; sublato speculo, si illud rotundum extiterit, inter hoc & meatus parietes cochleare sive auriscalpium, quod idem *Hildanus* delineatum reliquit, vel uncus exilior immittatur, eisque plus minus oblique retractis heterogeneousum protrahatur: ad pisum illapsum extrahendum ab eodem *Hildano* commendatur instrumentum terebrans, ratione figuræ idem cum illo, quo globulus plumbeus é vulneribus educitur, hujus tamen usum vel ideo non omni periculo carere queruntur chirurgi, quod terebra sine notabili nisu vel impetu vix adigi possit, hinc non raro contingere solet, ut si ad profundius corpus extrahendum immittatur, aut tympani membrana laxetur aut dilaceretur. Quod si vero contingat, ut pisum aut simile quid eousque intumescat, ut integrum inde auferri nequeat, cultello ancipiti & globulo in apice munito illud bisvelter incidatur, ejusque segmenta aut auriscalpio, vel forcipe aut volsella extrahantur. Sin vero illapsa sive intrusa asperiora & angulosa extiterint, aut forcipe aut cochleari unciformi, cujus interior superficies asperior sive crenata, commodius educuntur.

§. XXIV.

Animalculis vero protrahendis, si viva adhuc sint, inserviunt escæ, quæ alias illis existunt gratae, ut sacharum, mel, frustulum ficus, eaque vel per se, vel mediante carbaso, vel spongia meatui auditorio intrusa, utpote quibus dulcibus alliciuntur, quemadmodum peculiare sibi habet illud vermium genus, quod auriculare appellatur, ut pomi dulcis medietate paululum excavata & auri externe imposita, eliciantur, innuente *Sennert. Instit. libr. 5. Part. 1. Sect. 2. cap. 10.* qualia animalcula viva ad educationem disponimus eademque suffocamus per oleum, vel acetum, juxta *Paraum* auribus instillata, vel per succum centaurii minoris, absinthii, solutionis myrrhæ, aloes, aliorumque amarorum. Mortua autem educuntur, vel auriscalpris & uncis commodis, vel specillo, cujus extremitas carbaso obvoluta & terebinthina imbuta, ut *Marc. Donat. libr. 1. Cent. 12.* Tineam, qualis in tritico generatur, instillata terebinthina tepida, se eduxisse perhibet, monente *Joh. van Horne Microtechnæ pag. 12. & Solingen Chirurg. libr. 1. cap. 10.* Quod si vero ad meatum osseum talia descenderint, huncque obturent, res difficilior est, & neutrum horum instrumentorum sufficiet; adeoque præter *Æginetam libr. 6. cap. 24. Marc. Donat. loc. alleg.* ejusdem meatus incisionem pone aures & in ejus parte superiore adornare suadent: ubi scil. nulla vasorum laceratio metuenda & meatus substantia non cartilaginea sed membranacea & glandulosa tantum est, quo per aperturam hanc instrumenta commendata commodius è directo magis applicare liceat. De cætero illapsa quævis, nisi firmitus impacta & aspe-

asperiora fuerint, quæ impetuosius commota interiora lacerent, *Parans Libr. 16. cap. 23.* concitata sternutatione vel tussi nares & os simul obturando exsturbare conatur: quo compresso quasi & per aquæductum *Eustachii* ad aurem coacto aere heterogenea ejusmodi exploduntur. Quod commodius fiet si meatui auditorio lubricitationis gratia prius aliquid olei liliorum alborum aut amygdalarum dulcium immittatur, & æger aurem obstructam cum capite ad humum deflectat, consentientibus *Tulpio libr. 1. obs. 36. Veslingio, Lindano, Conrad. Victor Schneidero libr. de osse cribriform. p. 455.* ut ex antecedentibus patet. Aqua frigida ab immersione illapsa, reclinato capite humum versus, sua sponte effluit, reliquiæ ejus carbaso five inteolis tenuioribus exsiccandæ.

§. XXV.

Tensio membranæ tympani à stagnatione humorum aere frigidiori concitata postulat remedia resolventia, v.g. spiritus volatiles urinosos atque sulphureos, nempe salis ammoniaci, cornu cervi, sal volatile oleosum Sylvii, tinctur. tartar. simpl. atque compos. &c. intus propinata. Externe sacculi ex flor. sambuc. chamomill. herb. serpill. majoran. organ. baccis lauri &c. calidè applicati conveniunt, felicius resolutio humorum succedit, si insimul corpus aeri calidiori exponitur. Quæ vero tensio à metastasi humorum febrium acutarum originem ducit curato morbo primario, scil. febre acuta, per remedia illi congrua, etiam sine topicis adhibitis, tollitur. Idem dicendum de tensione quæ originem habet à cephalalgia diuturnioribus, lue gallica inveterata, quæ peculiaria remedia requirit, scil. decocta atque essentias lignorum,
eva-

evacuantiā mercurialia: si his non cedit, ipsa denique salivatio instituenda.

§. XXVI.

Laxitas ejusdem membranæ à copiosiore secretionē glandularum meatus auris externæ imminuitur per evacuantiā congrua, ex scammonio, jalappa, aliaque ferum abundans educantibus, propinata: iisdem quoque remediis defluxiones catarrhales removeri possunt. Externè vero ad corroborandas glandulas aliisque partes auris, nervina atque anticatarrhalia applicare convenit, v. gr. flor. lavendul. fol. salviæ, rosmarin. herb. & flor. organ. serpill. majoran. mastich. bacc. laur. succin. atque castoreum. Imo moschus solus & per se auribus immixtus in surditate ipsa adeo laudatur à *Foresto libr. 12. obs. 15.* Mulier delphenfis, inquit, cum ex diuturno morbo convalesceret, incidit in surditatem satis diuturnam, quæ cum satis purgata esset, & deinde à medicamentis abstineret, & longo tempore adhuc surditate laboraret; vetula quædam ei consuluit, ut granum unum vel alterum moschi optimi in bombace misceret & auri perpetuo imposeret. Hoc remedio præter omnem spem, ab omni surditate liberata est. Ego multos quidem, quibus auris sanie longo tempore maderet, curavi sola imposita bombace, in qua moschus reservatur, quod & aurem exsiccaret & simul surditatem tolleret. Aquas destillatas quoque mediante gossypio membranæ tympani tepide applicare licet, v. gr. aquam vitæ juniperinam, aquam anhaltinam, spiritum acovisticum Mindereri, Mynsichti, Essent. succini. Olea destillata nervina efficacissimè quoque operantur, qua-

lia sunt rosmarini, majoranæ, salviæ, fœniculi, spicæ, caryophyllorum, succini, rutæ &c. Quæ tamen propter nimiam vehementiam sola non sunt usurpanda, sed in parva quantitate misceri possunt cum oleo amygdalarum amararum, vel liliorum alborum, notante *Riverio Prax. Libr. 2. cap. 2.* Neque negligenda decocta fructuum, florum, herbarumve aromaticarum, quarum vapor per infundibulum ad aures dirigitur, & tanquam specificum decoctum illud ex hedera terrestri paratum commendat *Simon Pauli Quadr. Botan. p. 65.* Tympani laxati aliquomodo iterum ad tempus tensi sive correcti duo exempla allegat *Willisus Tract. de An. Br. p. 69.* accepi inquit, olim à viro fide digno, se mulierem novisse, quæ licet furda fuerit, quousque tamen intra conclave tympanum pulsaretur, verba quævis clare audiebat; quare maritus ejus tympanistam pro servo domestico conducebat; ut illius ope colloquia interdum cum uxore sua haberet. Etiam de alio, pergit, furdastro mihi narratum est, qui prope campanile degens, quoties una plures campanæ resonarent, vocem quamvis facile audire, & non alias potuit. Proculdubio horum ratio erat, quod tympanum in se continuo relaxatum soni vehementioris impulsu ad debitam tensionem, quo munere suo aliquatenus defungi potuerit cogeretur.

§. XXVII.

Indurationem membranæ tympani, si nondum corrugata deprehenditur, corrigere atque emollire licet lacte tepido quotidie semel vel bis instillato: huc quoque faciunt aquæ ex plantis lenientibus, v. gr. althæa, mal-

malva, atriplice, mercuriali &c. destillatæ atque membranæ applicatæ: si vero rugas contraxerit eadem membrana, qualium *Thom. Bartholinus Centur. 6. histor. 77.* meminit, à pane calidiore incaute admoto, pro incurabili ut plurimum habetur. Commendatur tamen ab Autore jam nominato externum remedium à *Prævotio in Select. Remed.* pro secreto habitum quod ex croco caryophyllis & succo cyclaminis componitur cui aquam rosaceam addit, bombace excipit auribusque immittit. Crassities membranæ tympani præternaturalis ex hydrope ortum ducens per remedia hydropi congrua tollitur, v. g. gum. gutt. helleb. nigr. colocynth. tartarum emeticum; aliaque superius de defluxione catarrhali recensita. Salutaria etiam sunt salia fixa plantarum, v. g. dipsaci, genistæ, stipitum fabarum, ononidis &c. si urinæ emissio subito cessat, jubet *Platerus libr. 3. obs. 735.* præparari diuretica quædam, inter quæ etiam terebinthina erat, quibus sumtis ipsa ægrotans sæpius quater decies urinam emisit; verum illa cito sistebatur, atque iterum ex aure abunde profluere dictus humor cœpit; ita ut viginti quatuor horarum spatio mensuras aliquot angustanas aquæ puræ cui omnis odor gustusque deerat ejecerit. Cum vero postea rursus terebinthinam sumfisset, denuo lotium reddidit, primum magna copia, remittente aurium hoc fluxu, postmodum vero naturaliter, nec quicquam inde mali passa est. Squammæ membranam crassiores reddentes atque à lue venerea originem trahentes per illa remedia, quæ lui appropriata dicuntur, curandæ, quorum quædam superius de tensione membranæ recensuimus. Perfora-

tio seu laceratio membranæ tympani omnem respuit curam, quod etiam sentiendum de exulceratione hujus membranæ atque officulorum auditus situ vitioso, fractura, defectu & conformatione à primo ortu præternaturali.

§. XXVIII.

Exulceratio glandularum tam auris externæ, quam parotidum, quomodo tractari debeat, ex superius allatis constat. Membrana glandulosa sinus mastoidei præternaturaliter constituta lymphamque aut qualitate peccantem, separans, remedia magis universalia, organa digestionis succurrentia atque totam massam sanguineam corrigentia postulat, quæ & qualia esse debeant, quomodo quibusque circumstantiis adhibenda sint, ex suis locis peti potest. Pressio nervi auditorii ab humoribus crassioribus eâdem quoque ratione ac stagnatio corrigenda; quæ vero ab intempestiva unguenti mercurialis illinitione ortum traxit, peculiarem exigit curam, qua mediante particulas mercurii currentis per salivam, sive sudorem, sive alvum, sive denique vias urinarias eliminare licet. Nervo auditorio exficcato nullum superest medicamen. Compresio nervi auditorii à particulis heterogeneis tempore febrili separatis s. depositis, febrium remediis congruis tollitur. Ubi in malo inveterato, præsertim subjectorum scorbuticorum cura remediis ordinariis ex voto non succedit, thermas sulphureas & bituminosas in ipsa quoque surditate commendat *Riverius Prax. libr. 2. cap. 2.* ubi modum utendi etiam addit ex *Penoto*, cujus verba ita sonant: nihil æque conducit in

in surditate etiam post centum remediorum usum, quam ut patiens, optimè prius corpore mundato & deinde capite purgato sulphureis balneis caput madefaciat hoc modo. Ex spongiis magnis confutis veluti cucupham ferat in capite, ad supercilia & infra aures descendentem. Sedeat sub canali balnearum, & verso epistomio aquam accipiat, quæ absorpta spongiis, caput continuo calore suo fovebit, atque omnes capitis futuras auriumque commissuras deducens atque aperiens, materiam impactam nervis viisque auditoriis resolvat per habitum, aut adeo mutabit, ut brevi fit abitura. Bis in die ita sedere convenit ad horas duas, ac deinceps statim sudare in lecto. Effectum laudabilem confirmat civis hujus loci honestus, sicuti nobis retulit, se usu thermarum Carolinarum per duas septimanas continuato, omnem difficultatem amisisse perfectumque auditum recepisse.

§. XXIX.

Spirituum denique animalium defectus restituitur copiosiore assumptione alimentorum spirituosorum eorumque laudabili digestionem per confortantia. Humororum evacuationes intempestivæ per appropriata medicamenta sistendæ. Tenacior particularum spirituosarum implicatio à malo hypochondriaco, ejusdem mali curam exigit: quemadmodum motus tardior vel impetuosior, vel irregularis, morbi primarii cura emendatur.

Diæta in auditu difficili conveniens pro causarum varietate varianda, sicuti ex superius allegatis causis patet: inprimis vitentur omnes cibi crassi, viscidi, & difficilis concoctionis, acidi, & flatulenti; panis sit benè fermentatus. Pro potu ordinario convenit cerevisia optimè defecata, nec multo lupulo condita, caput gravans; vinum generosum præprimis si visciditas peccat, quandoque moderatè assumptum convenit. Totum corpus præsertim aures custodiantur ab aere & vento frigidiorè; exulent venus nimia & ebrietas animique affectus immoderatiores. Somnus & vigiliæ nec excedant, nec deficient.

S. D. G.

S. P. D.

P R Æ S E S.

Non minus scite quam
vere dictum est ab erudita an-
tiquitate: Anatomiam dextrū
esse medicinæ oculum; probe
enim perspiciebant pruden-
tissimi isti viri omnem medi-
cam theoriam, sine qua Praxis rationalis confi-
stere nequit, præcipue fundatam esse in exquisita
cognitione status integri ac fani secundum na-
turam, quæ an ullo modo melius & rectius com-
parari possit quam per diligentem & solertem
viscerum humani corporis inquisitionem equi-
dem non video: nihilominus perniciofa minus
laudanda est quorundam sententia, Medicam
praxin Anatomia carere posse, quod equidem
de empirica, minus vero de solida accipimus,
quæ videlicet morborum & symptomatum cau-
sas, quæ eorum quæ profunt & nocent corpori
rationes indagat quæ fundamentum in diagnosi &
prognosi rimatur. Tu nobilissime CANDI-
TATE pererudita tua Dissertatione clarissime
doces cuius utilitatis sit anatome in pathologi-
cis

cis & therapevticis. Notissima Tua est exquisita solertia in curiosa corporis humani inquisitione inque enodatione accuratissima etiam minimorum, quæ circa structuram machinæ nostræ occurrunt, laudem ac gloriam inde adeptus es non minimam apud juvenes non modo sed & peritos ac doctos viros. Et in quantum hoc scientiæ genere profeceris, non modo ex superiori dissertatione habita Lipsiæ sed ex hac ipsa quivis cordatus perspicit. Impense igitur gratulor tibi amicissime NABOTHE quod tandem non ut juvenis, sed ut peritus & adultæ scientiæ vir post tot exantlatos in anatomicis botanicis imo Praxi labores summa cum dignitate honoris Templum ingrediaris. Optandum vehementer foret ut plures hac in re haberes imitatores. Cæterum DEUS T. O. M. ulterius omni benedictionis ac prosperitatis genere tuos progressus secundet, omneque odium ac invidiam quæ perpetuo virtutis comes est, enervet inque bonum Juventutis Lipsiensis Te diu servet!

